

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Ipariskola Kulán.

II.

Két hét előtti közleményünkben az iparoktatási tanintézetek rangfokozatának ismertetése után fölvetettük azon kérdést, hogy milyen ipariskola felelne meg Kula anyagi erejének és helyi viszonyainak és a szakipariskola mellett állapotunk meg.

Kapóra jön ezen nézetünk megerősítésére a szegedi kereskedelmi- és iparkamarának a napokban megjelent, 1907. évi 164 oldalra terjedő évkönyve, melynek 143. oldalán a szakiparoktatásról a következőket olvassuk: „A m. kir. fa- és fémipari szakiskolák, az iparos-nevelés és oktatás e mintaszerű intézményeinek egyike Szegeden az 1907. évben is dicséretre méltó eredménnyel teljesítette hivatását. És csak sajnálnunk lehet, hogy ez a szép sikerrel működő szakiskola a felsőipariskola létesítése folytán fokozatosan megszűnik. Kérelmezte Szeged városa ennek további fentartását, de a kereskedelmi kormány egy városban két különböző fokú szakiskolát elvi okokból nem tart fenn. Ehelyett azonban első sorban faipari közös műhelyt létesít, melyben a szakképzés kizárólag gyakorlati irányú lesz, s amelyben tanoncok, segédek és mesterek egyaránt dolgozhatnak, az iparukban szükséges gépek használásának módját elsajátíthatják. A terület nagyobb ipari göczpontjainak arra kellene törekedni, hogy ily ipari szakiskola létesüljön kebelükben. Az idők jele arra mutat, hogy az ily szakiskolák a jövő.”

Ime, egy komoly, megszívlelésre méltó szó a legkompetensebb helyről ami álláspontunk mellett.

Nézzük most már, mennyibe is kerül egy ilyen szakipariskolának az évi fentartása.

Amulttanévi értesítők számadataiból az évi fentartási költségekről és az iskolák bevételeiről a következő táblázatos kimutatást állítottuk össze:

I. Fa- és fémipari szakiskolák:

Az iskola székhelye	Összes kiadás K	Összes bevétel K	Főntartási költség K	Jegyzet
Arad	77308	8000	69308	
Győr	55350	8151	47199	
Kolozsvár	80342	24130	56212	Muzeum 12842 K
Marosvásárhely	70371	12110	58261	Muzeum 5800 K
Szeged	81722	6500	75222	
Temesvár	75368	24200	51168	

II. Faipari szakiskolák:

Az iskola székhelye	Összes kiadás K	Összes bevétel K	Főntartási költség K	Jegyzet
Brassó	56700	3728	52972	
Homonna	31284	5500	25784	
Igló	40577	4103	36474	
Ujpest	33523	6600	26923	
Szatmárnémeti	36347	7000	29347	

III. Fémipari szakiskolák:

Az iskola székhelye	Összes kiadás K	Összes bevétel K	Főntartási költség K	Jegyzet
Gölnicbánya	41962	5800	36162	
Pozsony	45215	1104	44111	
Debrecen	27556	3334	24222	
Budapest	55806	9160	46646	Órasipari

IV. Kő- és agyagipari szakiskolák:

Az iskola székhelye	Összes kiadás K	Összes bevétel K	Főntartási költség K	Jegyzet
Székelyudvarhely	52863	5777	47086	Kő és agyag
Ungvár	33198	4526	28672	Agyagipar
Zalatna	46970	3000	43970	Kő s csisz.

V. Szövőipari szakiskolák:

Az iskola székhelye	Összes kiadás K	Összes bevétel K	Főntartási költség K	Jegyzet
Késmárk	38769	3795	34974	
Nagydisznód	7700 K	—	—	államsegélyt kap.

VI. Cipészipari szakiskola:

Az iskola székhelye	Összes kiadás K	Összes bevétel K	Főntartási költség K	Jegyzet
Nagyszében	7660	—	7660	

Kitűnik ezen kimutatásból, hogy Magyarországon összesen 6 fa- és fémipari,- 5 faipari,- 4 fémipari,- 3 kő- és agyagipari- és csak 2 textilipari szakiskolánk van; kitűnik továbbá, hogy a fa- és fémipari szakiskolák átlagos évi fentartási költsége a muzeumok nélkül 59661 K — a muzeumokkal együtt 62768 K;

a faipari szakiskolák átlagos fentartási költsége: 34300 K;

a fémipari szakiskolák átlagos évi fentartási költsége: 37758 K;

a kő- és agyagipari szakiskolák átlagos fentartási költsége: 39907 K.

Ha mindezek után tekintetbe vesszük, hogy a legolcsóbb kézművesiskolák, amelyek elméleti oktatást nem nyújtanak, mert hiszen ezen iskolák növendékei elméleti oktatást az iparostanonc iskolában nyernek, minők a tokaji kosárfonó-iskola 12570 K, a bellusi kosárfonó-iskola 16020 K, a körmőczbányai csipkeverő 10020 K, átlagosan tehát 12870 K fentartási költségbe kerülnek; ha tekintetbe vesszük hogy — mint a multkori közleményünkben említettük — a kormány Debrecenben, Szatmárnémetiben és Nagyváradon még faipari szakiskolákat szándékozik felállítani (Sztamárnémetiben már fel is állította) úgy, hogy ezekkel együtt ezen szakipariskolák száma hazánkban 15-re emelkedik, fa- és fémipari szakiskolákkal tehát bőven el leszünk látva; ha tekintetbe vesszük, hogy textilipari szakiskolánk tulajdonképpen csak egy van, mert hiszen a nagydisznódi államilag segélyezett

szövőipari szakiskola, — mint maga a ministeri jelentés mondja — eddig csak „műhelygyakorlatokra is kiterjeszkedő szakirányú tanonciskola volt,“ — „olyan irányú újjászervezése, hogy mint oktatással kapcsolatos mintaműhely közvetlenül, irányítsa a helyi kiterjedt gyapjúszövő- ipart“, — még csak most van folyamatban; — ha tekintetbe vesszük végre, hogy Bács-Bodrog vármegye a kender,- gyapjú- és selyemtermelésben az ország összes vármegyéi között az első helyen áll, a textilipar számára szükséges nyersanyagoknak tehát bővében vagyunk: hisszük, hogy mindenki igazat fog nekünk adni akkor, midőn az iparoktatási tanintézetek közül a textilipar-iskolát jelöljük meg olyan szakiskolának, amelynek Kulán létjogosultsága van, amelynek jövődjének működésére és fejlődésére nézve itt az összes előfeltételek megvannak, amelynek irányító hatása messze vidékre az egész Alföldre kiterjedhet s amely hivatva lesz arra, hogy Kulát a vármegye egyik emporiumává emelje.

De mindezeketől eltekintve, hazafias kötelességünk is, hogy figyelmünket és áldozatkészségünket a textilipar fejlesztésére irányítsuk.

Valljuk be, hogy a mi textiliparunk még mindig a csecsemőkorát éli; ez a gyáripar az, amely még mindig milliókat szí ki a nemzet anyagi erejéből és ha egyes „szent bolondok“ itt textilgyárakat létesítenek, kénytelenek külföldi szakmunkásokat alkalmazni, mert magyar szakmunkásaink nincsenek.

Községünkben tehát a vármegyében levő kendergyárakra, selyemfonó- és szövőgyárakra és az újabban itt létesített nagyszabású posztógyárakra való tekintettel is, csak egy textilipari szakiskolának van létjogosultsága, sőt nagyszabású missiója is.

Hogy egy ilyen szakiskola a bizottság által javaslatba hozott és a képviselőtestület által is már elfogadott 150 ezer K-ás alapítvány följánlásával a kormánytól kieszközölhető-e, e kérdésre a kereskedelemügyi ministeriumnak az iparoktatásról szóló legutóbbi jelentéséből vett idézettel felelünk. „Szatmárnémetiben — mondja a jelentés 114. lapján — faipari szakiskola létesítése van tervbe véve. A város az iskola céljaira alkalmas telket és a fentartási költségekhez való hozzájárulásként évi 6000 K-át biztosított. Az előkészítő munkálatok ezen iskolára nézve már annyira előrehaladtak, hogy mihelyt az igényelt költségeket a törvényhozás

megszavazza, a kiviteli intézkedések is megtehetőek lesznek." (Ez meg is történt.)

Ha tehát Szatmárnémeti város közönsége egy faipari szakiskolához, amelynek fentartási költsége, mint azt fentebb hiteles számadatokkal kimutattam, alig pár száz K-val kevesebb, mint egy textilipari szakiskoláé (egy faipari szakiskola átlagos fentartási költsége 34300 K a késmárki szövőiskoláé pedig 35974 K) évi 6000 K-val járul és az iskolát meg is kapta: akkor azt hisszük, Kula közönsége is joggal számíthat arra, hogy a följajánlott 150000 K-ás alapítványáért, amelynek 4°/_o-os kamatai szintén 6000 K évi hozzájárulást jelentenek, a kívánt szakiskolát megkapja.

Adja Isten, hogy mielőbb eredményekről is referálhassunk olvasóinknak. Kulán, 1908. aug. 20.

Csajági B.

A kulai ifjúság Cabaret-estélye

Igazán nem panaszkodhatunk, hogy unalmas a nyár, mert ifjúságunk leleményessége és nemes vállalkozása bőven gondoskodik a szórakoztatásunkról. Rövid 3 hét alatt két sikerült estét rendezett: július 31-én Petőfi emléketét ünnepelte, f. hó 22-én pedig egy nagyszabású, minden tekintetben sikerült és magas színvonalon álló Cabaret-estélyre eszta egybe Kula intelligens közönségét mely ezúttal méltányolta is az ifjúság jótékony-célú törekvését és igen szép számban jelent meg. Ekként az ifjúság fáradozását nemcsak erkölcsi, de anyagi siker is kísérte.

A műsor a lehető legjobban lett összeállítva, melynek minden egyes pontjáról nehéz kritikát mondani. Jobb erők talán még sohasem találkoztak még együtt a vidéken, mint ezen az estén. A műsort Borovánszky Géza úr mint hézagöltő nyitotta meg szellemes lecseszéseivel, akia csipkedő közbeszólásokra mindig talpraesett feleleteket adott. Sőt egy nem várt hosszú szünet alatt sem feledkezett meg szerepéről és betöltötte a fotel hézagját. Igen ügyesen és otthonosan mozgott a színpadon. Stolz Ferenc úr, joghallgató, Csáktornyai Lajosnak „A nemes kisasszony” című szép és tanulságos költeményét szavaltta oly szép színezéssel, természetes hanghordozással és gesztikulációval, hogy szebben még egy kipróbált színésztől sem várhatnók.

Ilyű Rácz György úr Kósa Annuska úrl. remek zongora kísérete mellett a „Látta-e már Budapestet éjjel?” refrénű kuplét énekelte igen ügyesen és kellő hanghordozással, megmegújuló tapsvihar közepett.

A műsor harmadik száma Dumanoinak „A beteg” című kedves kis vígjátéka volt. A darab megválasztása és a szerepek ügyes beosztása már csakis biztos sikerre számíthattak, mely nem is maradt el. Adél szerepét, ki titkolt szerelme gyötrelmeit elárulta bizalmas barátnőjének Bertának, Knefely Emmuska töltötte be finoman, urinói higgadt-sággal és biztos játékaival, míg a bizalmas barátnő: Berta szerepében Borovánszky Irénke kedveskedett könnyed játékaival. Adél méltó társa volt dr. Kurcz Henrik úr Székely Gusztáv szerepében, ki igen jól alakított. Dr. Szentirmay Károly orvos szerepét dr. Mannheim Manó úr adta nagyszerű alakításban, míg Rigó apót, a süket törzspolgárt Hruby Gyula úr személyesítette, nem egyszer hangos kacajra kényszerítve a lelkes hallgatókat. A szereplők játéka általában ügyes rendezésre vall, ami Juhász István főrendező úr érdeme, amihez Fuhrmann Lajos sűgő is hozzájárult, mert alig volt a sűgő hallható, nem úgy mint máskor.

Wighart Ilonka úrl. művészi zongora kísérete mellett Rácz Vilmos úr 3 kuplét énekelte. Ezek: „A bankfiu,” — „Hallja maga Schwartz” és kulai dolgokról. Utóbbiakat Rácz Béla úr költötte igen ügyesen és találóan. Rácz Vilmos úr kupléi kritikát nem tűrnek; oly természetes volt azok előadása, hogy

bármely fővárosi Cabaretnek is dicsőségére válnának.

A minden tekintetben kedves estélyt dr. Ormay Kálmáné úrasszony és Reidl János úr páros jelenete zárta be. Egy családi vita volt a jelenet tárgya, természetesen a nők jogai, felfogásáról, bátorságáról stb. melynek a menyörgéses vihar kitörése után egy ájulás vetett véget. Hogy az előadás és minden egyes mozzanata kitűnően sikerült, azt tudta mindenki előre és mi pedig láttuk. A fényes est rendezéséért elismerés illeti úgy a rendezőseget, mint pedig az összes lelkes szereplőket. Elismerésünket azzal zárjuk, szerencsétlenségben benünket máskor is kedves játékaikkal és dalaikkal s mi szívesen elmegyünk, csak még egy jobb zongoráról gondoskodjanak a rendező urak.

PIPACS

HIREK

— **A kulai róm. kath. népiskolákban** a beiratkozások szept. 1—4-ig naponként d. e. 8 11 és d. u. 2—4 óráig tartanak. Felhívhatnak a tisztelt szülők, kiknek tanköteles (6—12 éves) gyermekeik vannak, hogy azokat jelzett időbe mulhatlanul beírassák. Róm. kath. iskolaszék.

— **Ovodaünnepély.** Milla Mariska közs. ovónő f. hó 31-én d. u. 4°/_o órakor a kisdedekkel nagyszabású évzáró ünnepélyt rendez, amelyre ez uton is meghívja az érdekelt szülőit és a kisdetek barátjait.

— **Egyházmegyei hír.** A kalocsai érseki hatóság Pótz Györgyöt Palánkáról Kulára, Raile Károlyt Kuláról Kerényre helyezte át kápláni minőségben.

— **A kulai m. kir. adóhivatal** gyakor-noka, Nagy Béla, f. hó 24-én Zomborban az adótisztví vizsgát sikerrel letette.

— **Házasság.** Wighart Lipót feleségül vette özv. Pokorny Alajosné szül. Grem-sperger Irénét.

— **A szegény gyermekek felruházása** javára, a kulai ifjúság által f. hó 22-én rendezett cabaret-estély bevételeinek és kiadásainak beszámolója, valamint a tiszta jövedelem mikénti elhelyezése tárgyában az ifjúság rendező-bizottsága f. hó 24-én este tartotta meg beszámoló ülését. Ez alkalommal örömmel konstataulta a bizottság, hogy jótékonycélú törekvésében a közönség részéről nem csekély, mondhatni szokatlanul nagy erkölcsi és anyagi támogatásban részesült. Az összbevétel 453 Kt, ezzel szemben a kiadások 190.61 Kt tettek ki; a fennmaradt 262.39 Kt tiszta jövedelem a rendező-bizottság elhatározása szerint a kulai takarékpénztár és hitelintézetben „A kulai ifjúság szegény alapja” címen elhelyeztetett el, mely összegből a helybeli szegény gyermekek fognak az eddig is szokásos időben felruháztatni. A jótékonycélra felülfizettek: tövisi Rácz György 40 K, Heincz Nándor 25 K, Mezey Zsigm., Dr. Ormay Kálmán 20-20 K, Dr. Buday Pál 16 K, Lederer Gusztáv 10 K, Dr. König Soma, Dr. Deák Béla, Dr. Hil-kene Lajos 6-6 K, Kanyó József, Löwy Adófi 5-5 K, Pollák Jakab, Wighart Ede, Kiss Gyula (Óverbász) Kersch Mihály 4-4 K, Beck Jakab, Dobó J. (Ujvidék) Keller Lőrinc, Dr. Holländer Dávid 3-3 K, Klingvart M., Stein Bertalan, Mudrák Rezső, Bétsch Jakab Kirilovits Izidor, özv. Harlikovits Jánosné, Kosa György, Dr. Ott Ferenc, Zányi Béla, Koller László, Szemző Antal 2-2 K, Knefely Nándor, Trebitser Károly, Kanyur I. 1-1 K. Számottevő erkölcsi és anyagi áldozatot hozott Szegő József tanító is, aki átérve a nemes cél magasztosságát, önként sorakozott az ifjúság azon tagjai közé, kik hivatalva voltak az estély előkészületeit megtenni s zongoráját készséggel ajánlotta fel a rendezőseget, mely áldozatkészségeért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az ifjúság. Fogadják tehát a nagylelkű adakozók, valamint a n. é. közönség azon tagjai, kik szíves megjelenésükkel az estély fényét emelni kegyesek voltak; a szegény gyermekek nevében hálás köszönetünket.

A rendezőség

— **Beírások.** A kulai izr. népiskolában az 1908-909 tanévre szóló beírások szept. 1-én tartatnak meg, a rendes tanítás 2-án kezdődik.

— **Uj felügyelő bizottság.** Kula község képviselőtestülete a legutóbbi közgyűlésén a községi iparostanonc-iskola felügyelő bizottságának tagjaivá megválasztotta Dr. Schneider Károly, Kersch Mihály, Boberity Milán, Dr. Ormay Kálmán, Dudás Fábán, Mezey Zsigmond, Dr. König Soma, Kugler Béla, Knefely Nándor, Kirilovits Izidor, Abel József, Berkovits Rezső urakat. Az ipartestület a bizottságba Wighart Ede és Lasser János urakat küldötte ki. A bizottságnak tagjai még a tanonciskola igazgatója és a tantestületnek egy képviselője. Az új felügyelő bizottság a mult pénteken tartotta meg alakuló ülését és ezen elnökké Wighart Edét, alelnökké Knefely Nándort, gondnokká Kirilovits Izidort és ideiglenes jegyzővé Kugler Bélát választotta meg.

— **A tanítók tiszteletére.** A tanítói hivatás iránti tiszteletnek és elismerésnek igen szép példáját szolgáltatotta a mult csütörtökön Knefely Nándor kulai kereskedő és föld-birtokos. E napon ugyanis a Telecskán levő kies fekvésű szőlőjében a tanítók tiszteletére nagy vacsorát rendezett, amelyen a kulai tanítók felekezeti különbség nélkül és a szíves házigazdának számos tisztelője, jóbarátja, számszerint mintegy 25-en vettek részt. A lukullusi lakomához természetesen a legjobb fajtájú, saját termésű boraival is járult a kitűnő szőlősgazda, amikkel még természetesebben a legmagasabb fokra csigázta a jókedvet, ami víg nótázás és lelkes felköszöntőkben nyert élénk kifejezést. A szép példa csakhamar követőkre is talált. A vacsora alatt elhangzott szellemes felköszöntők során Wighart Ede ipartestületi elnök, Kirilovits Izidor kereskedő, Dr. Göttche Frigyes ügyvéd kijelentették, hogy ezt a szép sokást ők is meghonosítják és már az idén megfogják hívni a tantestület szőlőikbe. Segitse az Isten őket jó szándékuk megvalósításában.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkból tévedésből kimaradt felülfizetéseket ezenel helyre igazítjuk. A f. hó 15-én rendezett hangversenyen felülfizettek még: Gálik István, Körmöczy József, Langenbach István 40-40 f és pótlólag adott a kalocsai „Tanítók-Háza” javára Raile Károly ismét 10 K és Halász Mihály 3 K mely összeget köszönettel nyugtatok. A tiszta bevétel így nem 85-46 K mint azt a mult szám tévesen hozta, hanem 109 K 20 ft tesz ki. Szegő.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vmegye törvényhatósági bizottsága szept. 2-án a vmegyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Zárda-építés Veprődön.** A kalocsai érseki hatóság a bácsmegyei Veprődön építendő zárda terveinek és költségvetésének kidolgozásával Petrovác Gyula budapesti építész, a felső építőipariskola jeles tanárát bízta meg.

— **Az „óverbászi zene egyesület”** aug. 29. a Bechtold féle vendéglő tánctermeben igen sikerült alapszabályszerű házi estélyt tartott.

— **Paripás** aranyifjúsága f. hó 23-án a Casinó helyiségeiben egy helybeli mint a liliomosi tűzkárosultak javára műkedvelői előadást rendezett, mely várokozáson felül kitűnően sikerült. Ezzel az előadással bebizonyították hogy községüket kész művészek is lakják, akik nemcsak a színművészethez de a diszletek gyönyörű festésével, melyeket Weber tanító és Bártl gyógyszerész készítettek, az ecset forgatásához is értenek. Elismerést érdemel Scultety Kálmán a község aljegyzője, Bártl a casinó elnöke akik a tanítói karral mindent elkövetnek, hogy a községben egészséges társadalmi életet teremtsenek. Felülfizettek: Szalay József 10 K, Fiedler Lajos 2.80 K, Himmelsbach Gyula (Szilbács) 1.80 K, Missung P. és Stein Jakab (Bácsujfalu) 1.20—1.20 K, Gabica (Liliomos) és Spielvogel B. 1—1 K, Heinc Bálint 80 f, Jungert Péter és Popovits Sebő (Zombor) 40-40 f, mely adományokért köszönetet mond a rendezőség. Az előadást tánc követte, mely világos reggelig tartott.

— **Kinevezés.** A temesvári posta- és távirtda igazgatóság az üresedésben volt bácsborsódi postamasteri állásra Schiebli Károlyné szül. Noll Terézt, a bácsi postamasteri állásra pedig özv. Zombory Lászlóné szül. Demerác Blankát nevezte ki.

— **Ankét.** Szemző János titeli és Széchényi Tamás zsablyai főszolgabírók a múlt héten ankétet tartottak az újvidéki Erzsébet-kávéház termében a járási jegyzőkkel és bírakkal, melynek egyedüli tárgya a titeli Tisza-híd építése volt. Az ankétet elhatározták, hogy föllíratot intéznek a ministeriumhoz, hogy a híd minél hamarabb kiépüljön. A föllíratot küldötttség viszi a ministeriumba.

— **Tanítók nagygyűlése.** A B. Bodrog vmegyei általános tanító-egyesület ez évi vándor-nagygyűlését e hó 31-én Zomborban tartja, még pedig a zombori slójd tanfolyamon készült papír, anyag és famunkák kiállításával kapcsolatosan.

— **Küldötttség a megyénél.** Óbecse képviselőtestületének vezető tagjai nem elégszenek meg azzal, hogy meghozták a villamvilágításra és az utcák kikövezésére a határozatot, hanem annak mielőbbi érvényt is akarnak szerezni. Ezért egy több tagból álló küldötttség volt Zomborban a főispán- és az alispánnál, hogy őket az ügynek megnyerjék és különösen az ut kövezéshez az anyagi támogatást is kikérjék.

— **Halálos rugás.** Szilbács község határában fekvő Becker szálláson Becker család — petróci tót legényt — úgy meg rugta a ló, hogy másnapra behalt sérülésébe. Vasárnap temették el Szilbácsban.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi minister Veszelica Sebót a palánkai községi elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Kitüntetés.** A földmivelésügyi minister által Budapesten a kertészeti tanintézetben rendezett dinnye és őszibarack kiállításon, mely a dinnye és őszibarack kivitelre szánt fajainak nemesítését és terjesztését célozza, Újvidékről Forster Géza tanácsnok is részt vett, aki néhány új fajtájú őszibarackot állított ki s ezekkel nemcsak osztatlan elismerést, hanem állami ezüst érmet is nyert.

— **Az orvosok fizetése.** A községi és körorvosok fizetése az új törvény szerint ez évi szept. 1-től kezdve többé nem a községeket, hanem az államkincstárt terheli. Mivel azonban a törvény életbeléptetésének előkészületei szept. elsejéig előraláthatóan nem lesznek befejezhetők, a belügyminister körrendeletben hívta fel a törvényhatóságokat, hogy a törvény életbeléptetéséig a községek által fizetettessék ki továbbra is a községi és körorvosoknak járó fizetéseket. Ezeket az összegeket természetesen a községek javára fogják elszámolni.

— **A szabadkai női kereskedelmi tanfolyam megnyitása.** Szabadkán ministeri engedéllyel női keres. tanfolyam nyílik meg szeptember 1-én. A beiratásokat a vidékiek számára f. hó 31-én d. e. és szeptember 1-én d. u. eszközli az állami felsőbb leányiskola helyiségében, Kossuth Lajos utca az igazgatóság. Tandíj 150 K (3 esetleg több részletben is fizethető) beiratási díj 10 K és nyomtatvány díj 4 K. Az előadások szept. 5-én d. u. 2 órakor kezdődnek. A tanfolyamra a polg. leányisk. IV. osztályát végzett tanulók vehetők fel, akiknek ily képesítésük nincs, azok felvételi vizsgával igazolják előismereteiket. Szabadka, 1908 augusztus 24. Dr. Vajda Gyula igazgató.

NESTLÉ
GYERMEKUSZTJE
 csecsemők lábbadozóik
 gyomor-bajosok részére
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
 Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

— **Elegáns kivitelű, divatos és tartós** cipőkből legolcsóbb beszerzési forrás, női chewro K 6:60-tól és feljebb, férfi chewro és box K 7:20-tól és feljebb Kardos J-nél Kulán.

Gabona árak: Budapesten:		
Buza októberre	—	11.06
Zab	—	8.—
Tengeri 1909 májusra	—	7.25
Kulán:		
Buza	—	10.20
Zab	—	7.10

Egy cement-lap prés

betegség következtében eladó. 2 hónapig használva. Közelebbi felvilágosítást ad ifj. Vigchert József, Kulán. 1-10

JÓ IRÁSÚ

2-4 polgári osztályt végzett komoly fiú, kulai irodába gyakornoknak felvétetik. Magyar és esetleg német nyelven is sajátkezűleg írt ajánlat a „Bácskai Közérdek“ kiadóhivatalába A. Z. részére küldendő.

Az iskolák megnyitásával ajánlok a legfelsőbb tanhatósági minták szerinti felvételi-, előmeneteli- és mulasztási-napló nyomtatványokat

valamint Dr. Hoffman-féle a tanítási eredményről szóló és más kitalakú minta szerinti naplót

Berkovits Márk villam-üzemű könyvnyomdája, Kula

HÁZ-ELADÁS.

Árpád-utca 142 sz. a. házamat gyümölcsös és szőlőkerttel, jutányos ár mellett eladom.

2-3 Milutinovits Bosko, Kula

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Kulán

vegyészeti ruha tisztító intézetet

rendeztem be úgy női- mint férfi-ruhákra, bármily zsírfoltosak vagy pecsétések legyenek azok, valamint csipke- vagy szövetszőnyeggyöngyöket, szőnyeget tisztítok és festek olcsó ár mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok tisztelettel 2-20
 Kleiner József kelme- és selyem-festő, vegy-tisztító Kula, Kossuth Lajos utca

Kitűnő minőségű új fehér és rózsaburgonyát szállít, bármely bácskai vasút-állomásra

ZUCKER ADOLF, KULA.

Rózsaburgonya metermázsája K 8.50
 Fehér „ „ K 7.80

Minden metermázsára 2 kor. foglaló küldendő be az eladó címére vagy a „Kulai takarékos és hitelintézet rt.“ címére

Vepröd községében

2 (kettő) db. nyugati fajú tenyészbika 1908 szeptember 4-én d. e. 9 órakor nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Vepröd, 1908 aug. 20.

Előjáróság

Őrszálláson egy községi irtóki állásra legközelebb pályázat fog kiíratni. Addig is míg a pályázat lejártá után az állás választás útján végleg betölteni fog, f. é. szept. 1-ével már helyettesítés útján is, ideiglenesen betölthető. Fizetés évi 1000 K. Jelentkezők alulírott jegyzőhöz fordulhatnak. Őrszállás, 1908. aug. 21.

Neszmirák Mátyás jegyző

1865 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

A Nádálja községben üresedésben lévő és évi 360 K fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom az azt elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelvben való jártasságukat igazoló kérvényeiket hozzám f. é. szeptember 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a későn érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zsablya, 1908 aug. 9.

Dr. Széchényi Tamás
 főszolgabíró

3

Ikt. 2600 1908 tk.

Hirdetmény.

A kulai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a zombor-óbecsei h. érd. vasút számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszí- nére a következő határnapok tüzetnek ki ügymint:

Cservenka községre nézve 1908 szept. 24-én d. e. 9 óra: Cservenka állomásra;

Kula községre nézve 1908 szept. 25-én d. e. 8¹/₂ óra: Kula állomásra;

Ujverbász és Óverbász községre nézve 1908 szept. 26-án d. e. 8¹/₂ óra: Ujverbász állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint ne- taláni észrevételeik a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a fel- jegyzett szolgálmatok s jogosultságok iránti kitogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokon a fenti helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármí em alatt igényt tartanak; ezeket 1908 évi szeptember 23-ig ezen telekkönyvi hatóság- nál annál bizonyosabban bejelentsék, mint- hogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a ki- sajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi ki- mutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisa- játított területről hivatalból le fognak töröl- tetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kula, 1908 aug. 13.

Lederer Gusztáv
 kir. ítelőtáblabíró

1-3

5195 sz. 1908

Pályázati hirdetmény

Bájsa községben megüresedett községi irtók végrehajtói állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Az állás javadalmazása a községi pénz- tárból havi előleges részletekben 800 K.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy a 6/1887 vmegyei szabályrendelet 9 § meg- felelőleg szabályszerűen felszerelt sajátkezű- leg írt kérvényeiket hozzám f. é. szept. 10-ig annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni. Topolya, 1908. aug. 9.

Császár, főszolgabíró

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ
 Kulán (a Ferenc-József-téri bérpalotában)

Készít a legújabb fagon szerint öltönyöket. Nagy raktár honi és külföldi szövetekből.

BOHN M. ÉS TÁRSAI
NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák — Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva

Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserepek
Legolcsóbb, legszebb tetőzet!

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserep 272. sz.
6-10

Zombolyai gyártmány
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 253. sz.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve

2289 908

Pályázati hirdetmény

Kiszács községben üresedésben levő községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozókot, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám l. é. szept. 10-ig nyújtsák be.

A betöltendő állás javadalmazása következőleg van megállapítva:

1. Kézpénzfizetés 1200 K.
 2. Szabadlakás 657 ölnyi belsőiséggel.
 3. 5 hold 144 ölnyi szántóföld haszonélvezete az utánna járó állami adó terhével.
 4. 20 m² kemény tűzifa hazaszállítva.
 5. A házi szükséglet ingyenes örletése és 4 mérföldnyi távolságban 24 ingyenes fuvar.
 6. Állami kiegészítés: évi 138 K.
- Ujvidék, 1908 aug. 21.

1-2

Nikolits, főszolgabíró

2091 1908 tksz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Knefely Lajosné cservenkai lakos végrehajthatónak, Diener Ottó kulai lakos végrehajtást szenvedő elleni 780 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék a kulai kir. bíróság területén levő a cservenkai 925 sz. betétben A I 1-3 sorsz. 1577, 1578, 1579 hrsz. 402 ö. i. sz. a. felvett 333 öl, 111 öl és 334 öl területű ház és kert a beltelekben, az 1881. LX. tc. 156 §-ának d. pontja értelmében kiskoru Diener Romana társtulajdonos jutalékával együtt 992 K kikiáltási árban és az A-II 1-3 sorsz. 4162/2 hrsz. 104 öl szőlő, 4163 I hrsz. 194 öl szőlő és 4163 2 hrsz. 136 öl szántó az 1881. LX. tc. 156 §-ának a. pontja alapján kiskoru Diener Romana társtulajdonos jutalékával együtt 272 K kikiáltási árban a C. I. sorsz. a. özv. Diener Györgyné sz. Rehorn Zsófia javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fentartásával a végrehajtási árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1908. augusztus 31-én d. u. 3 órakor Cservenka községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 99-20 K és 27-20 K-át készpénzben, avagy az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kula, a kir. bíróság mint tkvi hatóság, 1908. június 22.

PETNEHÁZY kir. albiró

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmányú)
Kobrak-cipőket (A világ minden tájékán hordják)
Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

LEGJOBB KÉZ- ÉS ARCZBOR-FINOMÍTÓ

LEHRER-FÉLE

„Erzsébet-erém“

mely a bőrt 2-3 szori bekenés után bársony simává és üdévé teszi. Nem zsíros, ennél fogva nappal is használható. Pörsenések, bőrkiütések ellen kitűnő hatással alkalmazható. Használati utasítás minden dobozban.
Egy doboz ára 1 K, 6 doboz rendelésnél bérmentesítés.

Kapható

8-10

Lehrer Alfréd gyógyszerárában,
a vasúthoz vezető úton KULA (Bácska)

Legjobbak a

Resicsai ekék,

4-5

Losoncsi vetőgépek és
Kalmár-féle Rosták

Kívánatra szívesen küld Árjegyzéket

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉP-
GYÁRÁNAK VEZÉRŰGYNÖKSÉGE
BUDAPEST, V. VÁCLIKÖRÚT 32

Schmidt Ferencz
szabó - Kulán
(Ferenc József-tér)

készíti a legdivato-
sabb öltönyöket
a legolcsóbb árban

Könyvek

bekötésére
legalkalmasabb a
nyári időszak.

Ilyenkor olcsóbban
dolgozik

Berkovits könyv-
kötészete, Kulán

Tiszta-ága **30.000** koronával szavatoltatik.

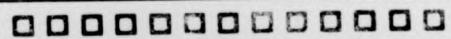

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Állal a legolcsóbb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakezelők, járgány-cséplőgépek, Where cséplők, tisztító-rosták, konjolyozók, keszélő- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, dörzslők, őrtömalmok, egytetemes szét-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán